

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ระบบต้นทุนกิจกรรมกับธุรกิจโลจิสติกส์ในจังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาโดยการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การเข้าสังเกตการณ์ และจากข้อมูลภายในของธุรกิจโลจิสติกส์ จำนวน 6 รายในจังหวัดเชียงใหม่ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อคำนวณต้นทุนกิจกรรม และนำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้ต้นทุนกิจกรรมกับธุรกิจโลจิสติกส์ในจังหวัดเชียงใหม่

การคำนวณต้นทุนกิจกรรมมี 4 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์กิจกรรม การวิเคราะห์และระบุตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุน การกระจายต้นทุนสู่กิจกรรม และการหาอัตราส่วนต้นทุนกิจกรรมต่อตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุน จากการศึกษาการวิเคราะห์กิจกรรมของธุรกิจโลจิสติกส์ในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถแบ่งกิจกรรมของธุรกิจโลจิสติกส์ออกเป็น 6 กลุ่มงานหลัก ได้แก่ กลุ่มงานขนส่งทางถนน กลุ่มงานคลังสินค้าของกิจการขนส่ง กลุ่มงานบริหารจัดการขนส่งสินค้า กลุ่มงานบรรจุหีบห่อ กลุ่มงานเดินพิธีการศุลกากร และกลุ่มงานบริหารจัดการ จากกลุ่มงานยังสามารถแบ่งออกได้เป็น 12 ส่วนงาน และในแต่ละส่วนงานมีการดำเนินกิจกรรมที่แตกต่างกันสามารถแยกออกเป็นกิจกรรมได้ 37 กิจกรรม ในขั้นตอนการวิเคราะห์และระบุตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุน เป็นการหาสาเหตุของการเกิดต้นทุนที่มาจากหลายปัจจัยขึ้นอยู่กับลักษณะการปฏิบัติงานของแต่ละกิจกรรมจะได้ตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุนที่แตกต่างกัน เช่น กิจกรรมรับรายการขนส่งมีตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุนเป็นใบสั่งงาน ในขั้นตอนการกระจายต้นทุนจากบัญชีแยกประเภทสู่กิจกรรม เป็นการกระจายต้นทุนสู่กลุ่มงานก่อนแล้วกระจายสู่ส่วนงาน และกระจายสู่กิจกรรมตามลำดับ โดยใช้เกณฑ์การกระจายต้นทุนที่ต่างกัน เช่น ค่าระวางบรรทุกเป็นค่าใช้จ่ายทางตรงของกิจกรรมการบริหารขนส่งสินค้าจะกระจายโดยตรง ส่วนเงินเดือนเป็นต้นทุนทางอ้อมของกิจกรรมจะใช้เกณฑ์จำนวนพนักงานในการกระจายต้นทุน ต้นทุนที่กระจายเข้าสู่ 37 กิจกรรมแล้วเท่ากับต้นทุนตามบัญชีแยกประเภท ขั้นสุดท้ายคำนวณหาต้นทุนกิจกรรมต่อตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุนด้วยการหารต้นทุนแต่ละกิจกรรมด้วยปริมาณตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุน ผลลัพธ์เป็นอัตราส่วนต้นทุนกิจกรรมต่อหน่วยตัวผลิตภัณฑ์ เช่น กิจกรรมรับรายการขนส่งมีต้นทุนกิจกรรมต่อ ใบสั่งงาน

แนวทางการประยุกต์ระบบต้นทุนกิจกรรมกับธุรกิจโลจิสติกส์ โดยการนำอัตราส่วนต้นทุนกิจกรรมต่อหน่วยตัวผลิตภัณฑ์มาใช้ในการคำนวณต้นทุนการให้บริการลูกค้าแต่ละรายได้ โดยการแยกการใช้บริการเป็นกิจกรรมต่างๆ แล้วนำอัตราต้นทุนกิจกรรมต่อตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุนไปคำนวณจะทำให้ทราบต้นทุนให้บริการของกิจกรรม ซึ่งผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการกำหนดราคาค่าบริการได้ นอกจากนี้ระบบต้นทุนกิจกรรมยังนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารต้นทุนเพื่อลดต้นทุน โดยแบ่งกิจกรรมเป็นกิจกรรมเพิ่มค่าและกิจกรรมไม่เพิ่มค่า ทำให้ผู้บริหารสามารถดำเนินการควบคุมโดยการลดหรือตัดทอนกิจกรรมที่ไม่เพิ่มค่าทำให้ประหยัดต้นทุนโดยรวม

ABSTRACT

202172

The purpose of this independent study was to study the applied guideline of Activity-base Costing System on Logistics Businesses in Chiang Mai Province. The study used information gathered by in-depth interview, observation, and inside information of 6 logistics business in Chiang Mai, then brought the information to analyze as activity-based costing and present applied guideline for Logistics Business in Chiang Mai Province.

The calculation of Activity-based costing had 4 processes : activity analysis, analysis and set cost driver , cost allocate to activity ,and finding ratio activity cost to driver. As the study of logistics business activity in Chiang Mai, it was divided into 6 main proceedings: road transportation, warehouse of transportation, management of transportation, packaging for transportation, customs management, and management works. Each group was divided into 12 departments that each had 37 different activities. As analysis and specifying cost driver by finding causes of having cost from many factors that depended on the way of operation in each activity that had different drivers such as transportation list activity had cost driver was order form. As cost allocation from the ledger to activity by allocate cost to workgroup, and allocate to work department, and from department to activities consequently by using the different drover of cost allocation such as the freight was the direct expense of direct products transportation activity, the wages was the indirect cost of activity that used for a number of staff to allocated cost. The cost allocated into 37 activities was the cost of ledgers, the final proceeding was to calculate the activity cost to the cost driver by dividing the cost driver with its volume, the result was the ratio of activity cost to the driver unit for example, transportation list activity had activity cost to the order form.

The applied guideline of Activity-base Costing System on Logistics Businesses by using the ratio of activity cost to the driver unit to evaluate the cost of customer services for income by categorizing the services into activities and use the ratio of activity cost to the driver to calculate for knowing the cost of activity service that the manager could take this to specify the service price. In addition to , the activity cost could apply in the activity cost management to reduce the cost by dividing into the added value activity and the none added value activity that made the manager control by reducing or cutting the none added value activity that saving overall cost .